Cuộc Triển Lãm Bất Thành

Cuộc Triển lãm Hoa lan Quốc tế tại Santa Barbara lần thứ 75 chưa kịp khai mạc đã phải hủy bỏ không kèn, không trống, chỉ vì con vi rút Vũ Hán khốn kiếp, à mà phải theo Tổng thống Donald Trump gọi là con vi rút Ba Tầu (Chinese virus) cho đỡ tức. Chỉ vì nó mà công lao của biết bao nhiêu người phải thành công cốc vì sự lây lan quá nhanh chóng và chưa có cách chữa trị.

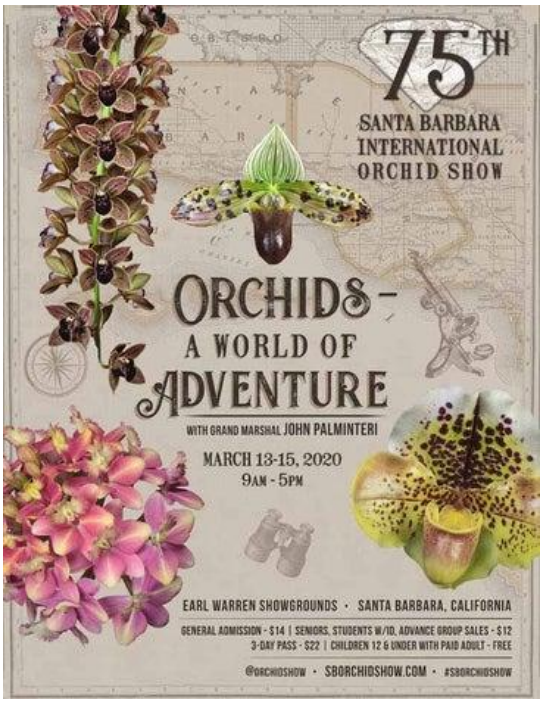

Từ mấy tháng nay, tôi có thói quen ra vườn từ lúc sáng sớm. Gọi là vườn cho oai, thực ra chỉ là giàn patio sau nhà mà thôi. Mỗi sáng, sau khi tách cà phê tỏa hương là nó theo tôi ra vườn. Săm soi mấy cây lan xem có em nào nhú mầm, ra nụ gì hay không? Điều quan trọng nhất là có bị mấy chú ốc sên, ốc nhớt, ốc mẳn, cộng thêm mấy loại bọ, loài rệp nào tới viếng hay không! Sợ nhất là cây vừa đơm hoa kết nụ mà mấy anh bạn đó đến viếng thì thôi là tiêu đời. Mấy anh bạn không thân thiết này!

Không phải phân biệt đối xử gì, nhưng những chậu vừa nhú mầm hay nẩy nụ được tôi chăm sóc ưu tiên hơn. Thêm cho các em một chút nước tưới hay phân bón đúng kỳ hạn, xoay chậu theo hướng nắng cho hoa trổ tròn đều. Những chậu lan đất, dò hoa hơi cứng cỏi nên bướng bỉnh hơn, thì thôi đành chịu cho về một hướng, mình đã tận sức rồi mà.

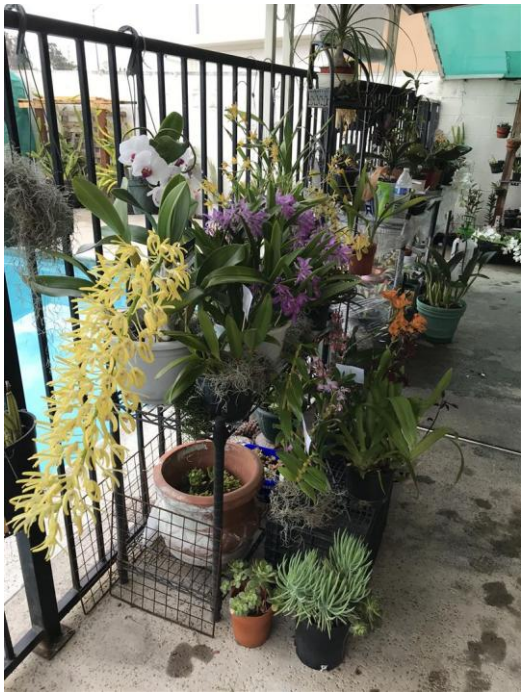

Kiểm điểm lại tôi cũng chọn được mấy chậu sửa soạn mang đi dự thí, International show chứ có phải thường đâu. Lan Úc chỉ một chậu *Den. speciosum* var. *curvicaule* với một cành hoa duy nhất. Anh bạn nhỏ Nguyễn Duy trong hội nói:

"Cô ơi, tuy chỉ một cành thôi nhưng rất đẹp, có phẩm chất đấy, hy vọng sẽ có giải."

Nghe nói mà lòng cảm thấy vui vui.

Thêm một chậu Blc. Maikai, chậu này mang đi dự thi lần này là lượt thứ nhì rồi, chậu cũng khá nhiều hoa màu tím trông dễ thương lắm. Mỗi khi dự báo có mưa là vội mang em vào trong nhà, sợ rằng sẽ bị mưa gió dập vùi. Hoa nhà người ta to, nhà em chỉ có chậu hoa nhỏ. Chậu hoa nhỏ mà dáng hoa cũng nhỏ, nhìn ngang lại thấy vênh vênh lên tôi vui đùa gọi là lan Mỏ Vịt. Chị hội trưởng thắc mắc, tại sao lại là lan Mỏ Vịt. Tôi nói: *"Khi chị ra vườn mà nghe tiếng 'cạp cạp' là chính là nó đó."*

Restrepiella ophiocephala

Lan Mỏ Vịt rồi lại lan Chim Vàng (Lc. Yellow Bird). Cả 2 chậu lan đều rất dễ trồng và dễ chăm sóc, hết mùa cứ để cho khô, cuối Đông là nó lại từ từ trồi lên. Hay ở chỗ là vừa trồi lên là thấy mầm hoa lên trước. Còn chậu Đùi Gà Dẹt (*Dendrobium linawianum*) nụ đầy thân, ngày hội gần kề vẫn chưa chịu chưa hé môi. Mỗi sáng ra ngắm nghía, phun thêm tí nước, nhấc ra chỗ nhiều nắng cho chóng nở. Tôi nghĩ rằng cây lan này có thể mang đi triển lãm, nên đã ghi danh dự khuyết. Hễ em mà nở hoa, là cho em đi liền. Dường như hiểu được lòng người có công nuôi trồng, nên em cũng gắng hết sức bung hoa đúng vào kỳ hẹn. Muốn cho khu triển lãm của hội nhà có nhiều hoa, hoa của tôi không đủ thì rủ thêm hoa của bạn. Thế mà cũng vận động được vài chục em. Chỉ khổ cho chị Huyền Nhi phải lấy xe van đi lấy hoa, vì cần có xe này mới có đủ chỗ.

Háo hức lắm, nhưng tiếc một nỗi thứ tư giữa tuần phải mang hoa tới trưng bầy mà triển lãm ở mãi tận Santa Barbara, khá xa nơi chúng tôi cư ngụ. Hơn nữa tôi lại phải ở nhà trông cháu nhỏ, không thể phụ trợ gì được, chỉ hứa là triển lãm xong sẽ theo chân các anh em đi phụ một tay dọn dẹp mà thôi. Nói thế chứ ở nhà nhấp nhổm ghê lắm, vài giờ lại nhắn tin xem đã chuyên chở hoa lên xe hết chưa, đã khởi hành chưa?

Hôm ấy trời lại mưa nữa, đường thì xa cộng thêm xe cộ đặc nghẹt mà lòng không khỏi lo âu. Tội nghiệp anh Minh và 2 anh bạn nhỏ trên xe nhà, xe truck chất đầy lan và vật dụng trang trí. Thoáng một cái mà đã 4 giờ chiều, một vài hình ảnh sắp đặt cho cuộc trưng được gởi về, lòng tôi cảm thấy nhẹ nhàng, hân hoan sung sướng khi nhìn thấy mô hình triển lãm. Hôm kế là ngày chấm giải và hôm sau nữa, như dự định là mấy cô cháu chúng tôi sẽ được lên ngắm hoa và thú vị nửa là "lan shopping", triển lãm quốc tế, tha hồ mà chọn lan từ năm châu, bốn bể.

Nhưng tin động trời, như sét nổ ngang tai: cuộc triển lãm đã bị hủy bỏ, chương trình cô cháu chúng tôi dự tính đi ngắm lan và mua lan lại đổi sang phải thu dọn "chiến trường" cấp tốc.

Đúng 5 giờ sáng là khởi hành đấy nhé, sớm đi sớm về, phòng hờ trời còn mưa nữa. Nhưng đừng quên mang theo tiền vì còn phải ghé qua vườn lan Santa Barbara để mua hay còn nói vui là "quơ" đôi chút trước khi dọn hàng.

Hôm đó trời buồn, trời khóc nên mưa tầm tã, chúng tôi đội mưa mà đi, đội mưa mà dọn. Nói thế thôi, chứ mấy cô cháu tươi vui ra phết, vì ôm được một mớ lan bên vườn Santa Barbara với giá rẻ mạt. Lan man thế nào mà mãi quá 10 giờ mới đến khu trưng bày cho Santa Barbara International Orchid Show.

Trời đổ mưa mỗi lúc một nặng hạt hơn, thế là kẻ mang ô dù, kẻ cắp sọt, mọi người mang áo mưa, xe kéo, cùng xông vào trận địa, trông táo tợn hơn là đi chống dịch Corona-19.

Tòa nhà mới hôm trước đầy những bài trí, thiết kế hoa lan lộng lẫy, giờ chỉ còn phần trưng bầy của hội HLVN mình và đôi chút của những hội tổ chức. Gì thì gì, cũng phải chụp một tấm hình "lưu niệm" trước khi thu dọn.

Xăn tay "áo đầm" lên, cho các em đi thi, các đồ trang trí, tất cả được gom lại cho vào túi rác. Món nào vào bịch nấy, cây của hội viên cũng đều được xếp vào từng bọc, sọt riêng biệt, cho tiện việc gởi trả lại. Làm show nhiều lần nên cũng có được ít nhiều kinh nghiệm. Anh Minh và các em trẻ trách nhiệm việc bưng bê, vận chuyển ra xe, tôi có tí tuổi nên việc nhẹ nhàng là trông chừng cây cối. Gian trưng bày của những hội chủ như Cal Orchids, Santa Barbara, đội ngũ cũng đông đảo hơn, người khuân kẻ tháo gỡ hàng trăm cây lan hồ điệp xuống. Đứng không làm gì, nên xúi trẻ:

"Này Hằng! Cưng đi qua hỏi xem họ có cho mình một cây được không?"

Ngần ngại gì, thế thì hỏi thôi. Lúc đầu mỗi người xin vài cây, dần dà họ đề nghị, muốn bao nhiêu cũng được, nhưng chỉ là Hồ Điệp màu trắng, dò hoa xoăn rũ xuống mà thôi. Những cây lan đó họ đặc biệt uốn cong cho buổi triển lãm này. Nhìn thấy mà thương cánh hoa lan trắng, mong manh, từng chậu được tháo ra từ trên những khung giàn bằng gỗ và đi thẳng vào bao rác đen bự. Hết bao này đến bao khác, tiếc của thực đấy, biết bao nhiêu công sức đổ vào, giờ lại tháo ra đem bỏ mà chưa ai được ngắm.

Một người trong bọn họ cho biết khu trưng bầy này dự trù sẽ có hoa, có cảnh, có thác nước và có cả chim hót nữa, thật là đáng tiếc. Có phải lòng thương hoa tiếc ngọc hay không? Mà anh em, chú cháu bọn tôi ôm về bốn bọc, chắc cũng có đến cả trăm chậu chứ chẳng chơi. Lớp nào lan đi thi, lớp nào mới tậu, lại còn thêm đàn con ngang hông này nữa. Sắp xếp tất cả vào xe không phải là việc đơn giản, thêm một hai bọc thì còn tạm đủ chỗ, còn đây những bốn lận. Nói như đi xe đò ở VN ngày xưa là tận dụng hết ghế "xúp" luôn.

Thuyền rời bến cũng vừa đúng ngọ, xe hết xăng đã được đong đầy, người mệt đói meo, nhưng không có chi để nạp ngoài chút bánh ngọt mang theo hồi 5 giờ sáng. Trên đường về xe của cô cháu chúng tôi chỉ có 3 người mà như phiên chợ nhỏ, nói chuyện râm ran, đôi lúc lại phá lên cười chỉ vì quá mê lan, ham lan quá độ. Thành ngữ có câu: "*Chỉ cần có 2 người đàn bà cộng 1 con vịt là thành cái chợ."* mà chúng tôi lại có tới ba người lận.

Cuộc triển lãm hoa lan quốc tế của Santa Barbara sửa soạn vừa xong lại không khai mạc, không chấm điểm làm nhiều người buồn phiền, thất vọng. Thương hại nhất là những vườn lan xa xôi tận Đài Loan, Peru, Ecuador, Hawaii v.v... đã tốn kém ăn chực nằm chờ từ mấy ngày trước. Những khu trưng bầy của các Hội hoa lan đã được thiết kế mỹ thuật và công phu như hình dưới đây mà phải dỡ bỏ thì đáng tiếc biết bao.

Có người nghĩ rằng phải chi Ban Tổ chức cho chấm điểm rồi mới hủy bỏ, đằng nào ban Giám khảo đã có mặt tại đây rồi …

Nhưng chuyện đề phòng đại dịch lan tràn khắp thế giới là tối ư hệ trọng, còn chuyện triển lãm hoa lan bị hủy bỏ chỉ là chuyện nhỏ như con thỏ…

Nguyên Anh